

SOCIÁLNÍ SLUŽBY **zabezpečované příspěvkovými organizacemi** **ÚSTECKÉHO KRAJE**

INFORMACE **o stavu a možnostech rozvoje poskytování** **sociálních služeb Ústeckým krajem** **za rok 2014**

Datum: 4. 11. 2014

OBSAH

MOŽNOSTI ROZVOJE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ÚSTECKÝM KRAJEM	3
FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	3
STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚSTECKÉM KRAJI NA OBDOBÍ 2015 – 2017	4
STRATEGIE ROZVOJE POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM	5
SOCIÁLNÍ SLUŽBY ZABEZPEČOVANÉ ÚSTECKÝM KRAJEM	5
EVALUACE SYSTÉMU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	8
ÚSTECKÝ KRAJ A STANDARDIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	9
AKTUÁLNÍ DOPORUČENÍ K ROZVOJI POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM	10
DOPORUČENÍ U SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZABEZPEČOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM	10
DOPORUČENÍ K EVALUACI SYSTÉMU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZABEZPEČOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM	11
DOPORUČENÍ K ZAVÁDĚNÍ STANDARDŮ KVALITY V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH	11
DOPORUČENÍ K MOŽNOSTEM ROZVOJE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ÚSTECKÝM KRAJEM	11
PŘÍLOHA Č. 1 - NÁKLADY NA KLIENTA DLE DRUHU POSKYTOVANÉ SOC. SLUŽBY ZA ROK 2013 (V TIS. KČ).....	12

Možnosti rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem

Zastupitelstvo Ústeckého kraje svým usnesením č. 84/12Z/2013 ze dne 11. 12. 2013 vzalo na vědomí zpracované materiály:

- Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informaci o možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem)
 - Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (situační přehled)
- vč. závěrů a doporučení z nich vycházejících

Usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 84/12Z/2013 bylo současně uloženo Mgr. Martinu Klikovi, členu Rady Ústeckého kraje, sledovat vývoj sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a informovat Zastupitelstvo Ústeckého kraje o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem s termínem plnění do 31. 12. 2014.

Financování sociálních služeb

V souladu se zákonem o sociálních službách probíhalo v roce 2014 financování sociálních služeb ze státního rozpočtu prostřednictvím dotačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). Dotační program byl vyhlášen v termínu od 3. října do 3. listopadu 2013. Celkem bylo přijato 177 žádostí o dotace na 471 služeb.

Celkové požadavky v dotačním programu byly 962,8 mil. Kč. Po věcném vyhodnocení žádostí o dotace byla MPSV předložena souhrnná žádost o finanční prostředky za Ústecký kraj ve výši 663,7 mil. Kč. Dotace přidělené v roce 2014 po druhém kole podpory nových služeb a dofinancování činila na služby v Ústeckém kraji celkem 690 mil. Kč.

Rok 2014 je v oblasti financování sociálních služeb zlomovým rokem, neboť od 1. 1. 2015 o poskytnutí finančních prostředků na jednotlivé sociální služby a jejich výši bude rozhodovat rada kraje v souladu s podmínkami stanovenými zastupitelstvem kraje nikoli MPSV prostřednictvím rozpočtu kraje, tak jak tomu bylo od účinnosti zákona o sociálních službách.

V souvislosti s přechodem odpovědnosti za financování sociálních služeb z MPSV na kraje byla usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 94/18Z/2014 ze dne 3. 9. 2014 schválena Metodika Ústeckého kraje pro poskytování dotací poskytovatelům sociálních služeb v rámci programu Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji (dále jen „Metodika“) na rok 2015. Tímto usnesením bylo schváleno vyhlášení dotačního programu „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“ na rok 2015.

Ústecký kraj je povinen do 15. listopadu 2014 podat na MPSV prostřednictvím internetové aplikace žádost o dotaci na podporu sociálních služeb v kraji. Podmínkou pro předložení žádosti je zpracování Metodiky Ústeckého kraje pro poskytování dotací poskytovatelům sociálních služeb v rámci programu Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji („Program“), která stanoví rozdělení peněz transparentním, nediskriminujícím způsobem poskytovatelům sociálních služeb v kraji.

Metodika upravuje pravidla a podmínky pro poskytnutí, čerpání, kontrolu a finanční vyúčtování dotace. Dále pak stanovuje postup hodnocení žádostí, stanovení optimální výše finanční podpory a následný postup při stanovení reálné výše podpory v kontextu alokace přidělené ze státního rozpočtu MPSV na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace Ústeckému kraji.

Ústecký kraj využil pro první rok navrhovaný postup stanovený v Metodice MPSV a navrhovaných vzorců pro výpočet finanční podpory dle druhu služeb, zda se jedná o služby sociální prevence a poradenství nebo služby sociální péče, zohlednil též odlišnou

formu poskytování sociální služby, tedy zda se jedná o služby poskytované ve formě ambulantní, terénní či pobytové.

Metodika byla vyvěšena při vyhlášení dotačního programu na webových stránkách Ústeckého kraje současně se vzorem smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace a vzorů k vyúčtování dotace.

Program je zaměřen na podporu registrovaných sociálních služeb poskytujících sociální služby na území Ústeckého kraje. Vzhledem k tomu, že výše alokace a přidělené dotace ze strany MPSV krajům podléhá schválení státního rozpočtu, nelze předem definovat přesnou výši finančních prostředků na tento program. V letošním roce byla Ústeckému kraji přidělena alokace ve výši 690 milionů Kč. V případě odsouhlasení předložené novely zákona Parlamentem České republiky by se na rok 2015 jednalo o navýšení alokace pro Ústecký kraj o 0,4 % při stejné výši rozpočtu určené na podporu sociálních služeb, tedy navýšení zhruba o 25 mil. Kč.

Harmonogram dotačního řízení kraje:

září 2014 – vyhlášení dotačního řízení kraje

říjen 2014 – uzávěrka příjmu žádostí do dotačního řízení kraje

říjen – listopad 2014 – hodnocení žádostí, stanovení optimálních návrhů dotace

prosinec 2014 – po výpočtu alokace ze státního rozpočtu kraji stanovení reálných návrhů výše dotace dle redukčních koeficientů v Metodice a priorit dotačního řízení dle MPSV, předložení návrhů výše dotace ke schválení orgánům kraje.

Harmonogram dotačního řízení MPSV:

15. října 2014 – vyhlášení dotačního řízení MPSV pro kraje

15. listopadu 2014 – uzávěrka příjmu žádostí do dotačního programu MPSV

prosinec 2014 – schválení zákona o státním rozpočtu, výpočet směrného čísla pro kraje.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2015 – 2017

V souladu s § 95 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, byl v roce 2007 zpracován první Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2008 – 2011 (dále jen SPRSS). V rámci projektu Podpora plánování a transformace sociálních služeb v Ústeckém kraji byla zpracována aktualizace SPRSS na období 2012 – 2013. V rámci téhož projektu byla poté zahájena tvorba SPRSS na období 2014 – 2017. SPRSS byl dne 26. února 2014 schválen Zastupitelstvem Ústeckého kraje a jedná se o aktuálně platný SPRSS.

V současné době v rámci projektu QUALITAS PRO PRAXIS probíhá proces aktualizace SPRSS 2014 – 2017. Aktualizovaná verze SPRSS na období 2015 – 2017 bude předložena ke schválení orgánům kraje na počátku roku 2015.

Při aktualizaci plánu byla zachována struktura rozdělení Ústeckého kraje na 9 regionů. V každém regionu byly zastoupeny dvě pracovní skupiny – pro oblast služeb sociální péče a pro oblast služeb sociální prevence, včetně odborného sociálního poradenství. Dále byla zachována čtyřčlenná skupina pro finanční oblast.

SPRSS na období 2015 – 2017 bude rozčleněn na úvodní, analytickou, finanční a popisnou část.

V úvodní části bude představen proces plánování sociálních služeb.

V analytické části budou zveřejněny základní socio-demografické údaje a údaje o sociálních službách.

Finanční část reaguje na přechod financování sociálních služeb na kraje. Na základě podkladů získaných přímo od poskytovatelů sociálních služeb byly upraveny finanční modely jednotlivých sociálních služeb v členění pracovníků v přímé péči a ostatních pracovníků.

Byl také zohledněn nárůst mzdových prostředků dle celostátních průměrů. Nově je uváděna nákladovost poskytovaných sociálních služeb v regionech, včetně přehledu o počtu pracovníků a úvazků. Vypočítaná finanční nákladovost stávajících registrovaných sociálních služeb je hodnotou, která je vypočítána na základě přepočtu úvazků pracovníků jednotnou výší finanční podpory doporučenou MPSV pro přechodné období.

Popisná část plánu definuje společné cíle a opatření pro oblast sociálních služeb. Samostatná kapitola je věnována sociálním službám s celokrajskou působností a jejich specifikům. V dalších kapitolách jsou popsány sociální služby v jednotlivých regionech a jejich priority.

Přílohou SPRSS 2015 – 2017 bude výchozí síť sociálních služeb Ústeckého kraje pro rok 2015. Je vymezena seznamem sociálních služeb poskytovaných v roce 2014. Jedná se o služby, které dodaly podklady potřebné k výpočtu nákladovosti výchozí sítě, a to k 30. 9. 2014. Tento seznam bude sloužit jako podklad pro definování základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje a stanovení její finanční nákladovosti.

V rámci projektu QUALITAS PRO PRAXIS se uskutečnila aktualizace „Analýzy potřebnosti sociálních služeb v Ústeckém kraji“ vytvořené v roce 2013 v rámci projektu Podpora plánování a transformace sociálních služeb v Ústeckém kraji. Cílem aktualizace bylo sofistikovaným a vědeckým přístupem analyzovat relativní potřebnost sociálních služeb a prostřednictvím indikátorů a z nich kvantifikovaných indexů – agregovaných ukazatelů, porovnat tzv. míru relativní potřebnosti sociálních služeb v jednotlivých ORP. Na základě výběru relevantních indikátorů byly srovnávány indexy, které bezprostředně vypovídají o trendech a míře výskytu nebo potenciálním výskytu konkrétních sociálních jevů a sociálních problémů v konkrétních územích.

Závěrečná zpráva slouží k prezentaci aktualizovaných zjištění o relativní potřebnosti jednotlivých sociálních služeb a podává nám ucelený souhrn informací, dat a argumentů umožňující systémový přístup při optimalizaci sítě sociálních služeb v Ústeckém kraji.

Strategie rozvoje poskytovaných sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem

Sociální služby zabezpečované Ústeckým krajem

V závěrech a doporučeních materiálu Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje – situační přehled jsou u jednotlivých zařízení uvedena konkrétní doporučení jak pro oblast sociálních služeb (tj. jakou službu nadále poskytovat a jaké cílové skupině), tak i konkrétní doporučení pro stavebně technickou oblast. V souladu s těmito doporučeními by se, jak přímo daná příspěvková organizace, tak i zřizovatel prostřednictvím odboru sociálních věcí, měli řídit při všech aktivitách tak, aby záměry a cíle výše uvedeného materiálu byly postupně naplňovány.

V polovině roku 2014 byla dokončena I. etapa transformace pobytových zařízení sociálních služeb. Podpora byla realizována v rámci pilotního projektu MPSV „Podpora transformace sociálních služeb“ a navazujícího projektu „Transformace sociálních služeb“. Podpora byla provázána s investiční složkou z Integrovaného operačního programu. Tato etapa se týkala úplného ukončení poskytování sociálních služeb v objektu DOZP Hliňany a částečného ukončení poskytování sociálních služeb v objektech ÚSP Lobendava.

Klienti z DOZP Hliňany se přestěhovali do zrekonstruovaného objektu v Teplicích, ve kterém je poskytována ve dvou skupinových domácnostech služba chráněného bydlení pro celkem 12 klientů a sociálně terapeutická dílna. Dále se klienti z DOZP Hliňany přestěhovali do nově postaveného objektu v Trmicích, kde vznikly dvě skupinové domácnosti pro celkem 12 klientů s vysokou mírou podpory. Zde je poskytována sociální služba domovy pro osoby se zdravotním postižením. Vzhledem k tomu, že by zajištění provozu v nevyhovujícím objektu v Hliňanech pro 10 klientů do doby provedení výstavby objektu pro službu

chráněného bydlení bylo značně neekonomické, pronajala příspěvková organizace Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, p.o., byty v Ústí nad Labem, kde bude poskytovat pro tyto klienty sociální službu chráněného bydlení.

I. etapa transformace ÚSP Lobendava zahrnovala rekonstrukci dvou objektů v Rumburku. V prvním objektu vznikly dvě skupinové domácnosti pro celkem 10 klientů služby domovy pro osoby se zdravotním postižením a dále pak byla vybudována sociálně terapeutická dílna. V druhém objektu vznikly dvě skupinové domácnosti pro celkem 11 klientů ve službě chráněného bydlení. V objektech v Lobendavě po ukončení I. etapy transformace zůstalo 20 lůžek, fyzicky 15 klientů s vysokou mírou podpory.

Byla započata II. etapa transformace: Tato etapa zahrnuje výstavbu objektů ve Šluknově a ve Velkém Šenově. Etapa by měla být dokončena do podzimu roku 2015. Ve Šluknově vzniknou 3 domácnosti pro 12 klientů (sociální služba chráněné bydlení) a ve Velkém Šenově bude poskytována sociální služba domovy pro osoby se zdravotním postižením pro 6 klientů a sociální služba chráněného bydlení pro 6 klientů (částečně z pronajatých bytů ze Šluknova). Bude zde vybudována i sociálně terapeutická dílna.

Dále v sociálních službách zabezpečovaných Ústeckým krajem započal od prosince 2013 proces opuštění památkově chráněných objektů – jedná se o Domov na zámku Liběšice. Tento proces navazoval na projekt Podpora plánování a transformace sociálních služeb v Ústeckém kraji. Projekt byl zaměřen na podporu plánování rozvoje sociálních služeb na krajské i obecní úrovni a na podporu zkvalitnění pobytových služeb pro lidi s mentálním postižením a s dlouhodobým duševním onemocněním. O účast v projektu projevilo zájem šest zařízení, mimo jiné i Domov na zámku Liběšice (usnesení RÚK ze dne 16. 6. 2010).

Budovy zařízení Domova na zámku Liběšice patří mezi památkově chráněné objekty, ve kterých nelze provést takové stavební úpravy, které by zajišťovaly právo klienta na soukromí, jsou zde více lůžkové pokoje (až 7 lůžkové); sociální zařízení jsou určena pro více pokojů. Poskytování sociální služby ve stávajícím objektu neodpovídá současnému požadavku při zajištění sociální služby v souladu se standardy kvality sociálních služeb a běžnému modernímu trendu v sociálních službách.

Kapacita zařízení Domova na zámku Liběšice k 3. 2. 2014 činila 83 (např. k 1. 1. 2012 činila kapacita 140). Části klientů ze zařízení Domov na zámku Liběšice a části klientů z jiných zařízení začleněných do Centra sociální pomoci Litoměřice, p.o., je poskytována sociální služba chráněného bydlení. Ostatním klientům s vysokou mírou podpory Domova na zámku Liběšice je plánováno zajistit sociální službu domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytovanou v zařízeních Centra sociální pomoci Litoměřice, p.o. Tato provedená změna nebude mít negativní dopad na klienty, na jejich potřeby, naopak lze předpokládat zkvalitnění sociální služby v nově poskytovaných objektech, které odpovídají současným požadavkům v sociálních službách.

V současné době se ještě v zařízení CSP Litoměřice, p.o., Domov na zámku Liběšice nachází 52 klientů, z toho Obecní úřad Liběšice je ustanoveným opatrovníkem u 33 klientů.

Dne 11. 6. 2014 usnesením č. 291/52R/2014 vzala rada kraje na vědomí informaci o činnosti pracovní skupiny strategie rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje a vývoji sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje. V této informaci bylo mimo jiné uvedeno, že pracovní skupina, jejímž členem je i ředitel Centra sociální pomoci Litoměřice, p.o., a do které je i začleněno zařízení Domov na zámku Liběšice, konstatovala, že do říjnového jednání pracovní skupiny budou ředitelem Centra sociální pomoci Litoměřice, p.o., předloženy jednak ekonomické údaje, které budou obsahovat nákladovost dalšího provozování služby v zařízení Domova na zámku Liběšice včetně nákladů spojených s opuštěním tohoto památkově chráněného objektu, a dále také analýza hodnocení nově poskytovaných sociálních služeb spojených s výše započatým procesem ukončení činnosti zařízení Domova na zámku Liběšice.

Do této doby byl pozastaven proces přesunu klientů do jiných sociálních služeb. Netýkalo se procesu přípravy klientů na nové sociální služby.

V rámci pozastavení procesu ukončení činnosti zařízení Domova na zámku Liběšice byly vyhodnoceny ekonomické ukazatele spojené s provozováním sociální služby v Domově na zámku Liběšice.

V roce 2013 činily průměrné měsíční náklady na klienta ve sledovaném zařízení 31,5 tis. Kč. Ve sledovaném období červen – září 2014 činily průměrné měsíční náklady na klienta v tomtéž zařízení již 44 tis. Kč. Zde je nutno podotknout, že se jedná o období, kdy není topná sezona a což lze do značné míry považovat za nevalidní údaj. V topné sezoně dojde ke značnému nárůstu těchto nákladů. Při provozování tohoto zařízení s počtem 52 klientů by roční náklady na jeho provoz vzrostly o 7 800 tis. Kč. Nelze předpokládat příjem klientů do tohoto zařízení, neboť jednak toto zařízení stavebně technicky neodpovídá evropským standardům pro poskytování sociálních služeb a na druhé straně skončila éra exodu klientů z přirozeného prostředí do pobytových služeb. Pokud bychom zde i nadále chtěli poskytovat sociální služby, musely by být v brzké době provedeny investiční akce v řádu 100 mil. Kč, jako je např. odvodnění a sanace obvodového zdiva, dokončení výměny oken, oprava střech, rekonstrukce všech fasád (mimo jižní strany), vybudování evakuačního výtahu (nesoulad s památkovým úřadem), oprava oplocení, oprava zdevastovaného skleníku.

Jak již bylo uvedeno, v současné době je v zařízení 52 klientů s převážně vysokou mírou podpory. Pro tyto klienty jsou stavebně technicky upravována dvě zařízení začleněná do příspěvkové organizace Centrum sociální pomoci Litoměřice, p.o., a to zařízení Domov sociální péče Skalice, kde se provádějí stavební úpravy ve výši 4,5 mil. Kč (výstavba evakuačního výtahu, rekonstrukce sociálních zařízení a vzduchotechniky) a rekonstrukce zařízení Domov sociální péče Chotěšov ve výši 10 mil. Kč (rozšíření 2. nadzemního podlaží včetně sociálních zařízení a úpravy komunikačních ploch, včetně zateplení objektu a tím i snížení energetické náročnosti vedoucí ke snížení nákladů).

Klienti zařízení Domova na zámku Liběšice jsou již připraveni na dokončení procesu transformace, jednak na přechod do jiné sociální služby nebo na odchod do téže sociální služby domovů pro osoby se zdravotním postižením, ale do sociálně důstojnějšího prostředí.

Z výše uvedeného lze konstatovat, že opuštění objektu Domova na zámku Liběšice je nezvratný proces. V případě nedokončení by jednak došlo k nárůstu ročních nákladů kraje na provoz tohoto zařízení o téměř 8 mil. Kč (+ další investiční náklady), dále by došlo k poškozování práv klientů na život v důstojnějších podmínkách, který jim Ústecký kraj jako zřizovatel příspěvkových organizací poskytujících sociální služby je schopen zajistit, a to již bez dalších navyšujících nároků na jeho rozpočet.

V neposlední řadě lze uvést, že Okresní soud na základě žádosti klienta pravomocně rozhodl o změně místa poskytování sociálních služeb či o změně poskytovatele, neboť veřejný opatrovník, obec, jedná v rozporu se zájmem klienta. U dalších 9 klientů se na základě jejich žádostí na rozhodnutí soudu čeká.

V roce 2014 byl dokončen projekt „Sousedé vedle nás“ příspěvkové organizace Domovy sociálních služeb Háje a Nová Ves, p.o., a projekt „Transformace v DSS Litvínov“ příspěvkové organizace Domovy sociálních služeb Litvínov, p.o. Výstupem obou projektů jsou transformační plány uvedených příspěvkových organizací.

Vize transformace Domovů sociálních služeb Háje a Nová Ves, p. o., pro místo poskytování Háje u Duchcova spočívá v procesu humanizace poskytování sociálních služeb, tj. procesu, který vede k proměně systému péče a prostředí tak, aby naplňoval práva a potřeby klientů. Na základě této skutečnosti dojde ke zkvalitnění podmínek pro život v zařízení. Ke zkvalitnění způsobu poskytování dojde také zvyšováním kvalifikace zaměstnanců, využíváním a spoluprací s veřejně dostupnými zdroji, dalšími organizacemi podobného druhu, s rodinou, opatrovníky. Dalším cílem je poskytovat služby, které umožní život v přirozeném prostředí majoritní společnosti.

Vize transformace Domovů sociálních služeb Litvínov, p. o. spočívá též v procesu humanizace poskytování sociálních služeb, zkvalitnění a rozšíření poskytování dosavadních

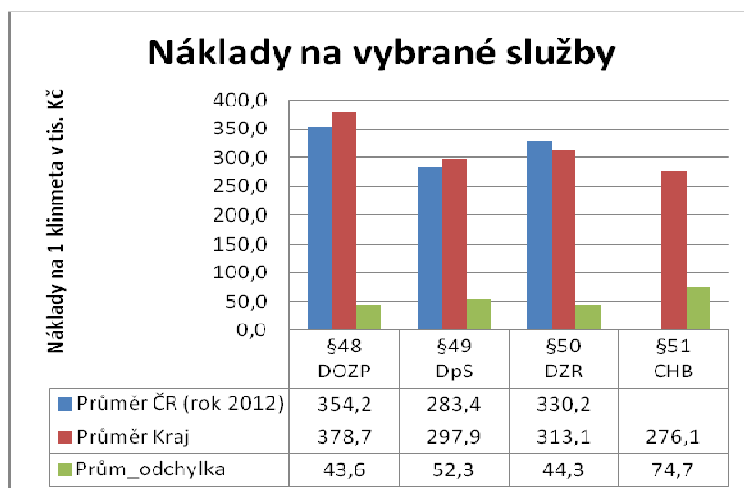
sociálních služeb tak, aby se charakter ústavní péče výrazně změnil, a to pomocí zvyšování kvalifikace zaměstnanců, využívání a spolupráce s veřejně dostupnými zdroji, spoluprací s organizacemi podobného typu, spoluprací s rodinou a opatrovníky klientů, uzpůsobením sociální služby běžnému životu.

Evaluace systému sociálních služeb

Při tvorbě Metodiky Ústeckého kraje pro poskytování dotací poskytovatelům sociálních služeb v rámci programu Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji bylo třeba se zabývat otázkou ceny služeb, resp. cenou výkonů v sociálních službách. Ústecký kraj využil pro dotační rok 2015 navrhovaný postup stanovený v Metodice MPSV a navrhovaných vzorců pro výpočet finanční podpory dle druhu služeb.

V oblasti sociálních služeb poskytovaných Ústeckým krajem byly porovnávány náklady na klienta dle druhu poskytovaných sociálních služeb za sledovaný rok 2013 (viz. příloha č. 1). Aby byla zajištěna validita vykazovaných dat, nebyly do nákladů na klienta započítány náklady neovlivnitelné samotným poskytovatelem, jako jsou např. odpisy nemovitého majetku (povinný odvod zřizovateli), náklady na opravu a údržbu (poskytovatel nemůže ovlivnit stáří majetku).

Byly porovnávány průměrné náklady na vybrané služby s porovnáním mezi příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a průměrem ČR pro rok 2012 (statistické údaje roku 2013 nejsou dosud zveřejněny).

Z předložených ukazatelů vyplývá, že průměrné náklady na klienta našich organizací se pohybují nepatrně nad republikovým průměrem roku 2012. Připočteme-li inflaci a nárůst spotřebitelských cen roku 2013, tak lze konstatovat, že průměrné náklady na klienta jsou srovnatelné s republikovým průměrem.

Dále byly porovnávány průměrné náklady na vybrané služby v rámci příspěvkových organizací kraje, a to mimo stanovené průměrné odchylky (minimum a maximum).

	DOZP	DpS	DZR	CHB
	§48	§49	§50	§51
Průměr	373,9	301,0	310,6	300,0
Prům_odchylka	36,5	45,9	43,7	63,3
Minimum	337,3	255,1	266,9	236,7
Maximum	410,4	346,8	354,2	363,3

Každé zařízení má svojí specifiku s ohledem na poskytování sociálních služeb. Jednak je to dáno stavebně technickým uspořádáním (stáří budov; energetická náročnost, kapacita zařízení), ale v největší míře se na nákladovosti podílí cílová skupina klientů, pro které je daná sociální služba poskytována. Zda se jedná o klienty převážně s vysokou či nižší mírou podpory a jestli ke svému zdravotnímu stavu potřebují speciální či specifická zařízení, (kvalifikovaný, odborný personál), která zvyšují nákladovost služby. Dále je nutno brát v potaz i věkovou strukturu klientů např. děti nebo klienti s potřebou větší ošetrovatelské péče.

Byly hodnoceny jednotlivé druhy služeb, které se pohybují v nákladech označených jako minimum a maximum.

Minimum

DOZP – v této sledované kategorii bylo zařazeno 8 míst poskytování, respektive 6, neboť 2 místa poskytování se pohybovala na jejím rozhraní. Jedno místo poskytování bylo k 31. 12. 2014 ukončeno a ve zbylých 5 službách jsou někteří klienti s nižší mírou podpory. Je plánováno, že klienti s nižší mírou podpory postupně přejdou do služby chráněného bydlení. Je reálný předpoklad, že náklady v těchto službách vzrostou.

DpS – v této sledované kategorii byly zařazeny 2 místa poskytování. Jedno místo poskytování se vyznačuje jako velkokapacitní (150 míst) a druhé místo poskytování je spíše pro klienty s potřebou převážně pečovatelské služby.

DZR – v této sledované kategorii byly zařazeny 2 místa poskytování. Obě místa jsou vázána na daná specifika. V jedné službě jsou klienti s chronickým duševním onemocněním – psychotici, a to s nižší mírou podpory, a druhou službu lze považovat jako velkokapacitní.

CHB – v této sledované kategorii bylo zařazeno jedno místo poskytování. Jedná se o dočasné místo poskytování, které vzniklo v rámci transformace ÚSP Lobendava, p.o., a zde jsou náklady nižší vzhledem k ceně pronájmu bytů.

Maximum

DOZP – v této sledované kategorii byly zařazeny 4 místa poskytování. Vyšší náklady jsou u třech míst poskytování ovlivněny cílovou skupinou klientů (děti nebo klienty převážně imobilní). Jedno místo poskytování prochází transformačním procesem a zde jsou navyšovány fixní náklady.

DpS – v této sledované kategorii byly zařazeny 2 místa poskytování. Zde jsou klienti s převážně vysokou mírou podpory. Obdobně lze charakterizovat i DZR.

CHB – v této sledované kategorii byly zařazeny 2 místa poskytování. Jelikož tato služba – resp. místa poskytování převážně vznikala v roce 2013, tak nárůst nákladů byl spojen s jejich vznikem.

Závěrem lze konstatovat, že náklady na klienta dle druhu poskytování sociální služby v příspěvkových organizacích zřizovaných Ústeckým krajem v roce 2013 jsou adekvátní.

Ústecký kraj a standardizace sociálních služeb

Rada Ústeckého kraje usnesením č. 43/31R/2013 ze dne 2. 10. 2013 schválila záměr projektu Ústeckého kraje v oblasti sociální s názvem „QUALITAS PRO PRAXIS“. V rámci projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ je příspěvkovým organizacím Ústeckého kraje v sociální oblasti zajištěna odborná podpora při zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb a při zpracování rozvojových plánů služeb. Vybráno bylo celkem 20 služeb poskytovaných 9 příspěvkovými organizacemi kraje. Služby byly rozděleny do 4 skupin podle místa poskytování sociální služby (tzv. lokalit).

Podpora probíhá formou auditů kvality sociálních služeb, na které navazují odborné konzultace zaměřené na revizi dokumentů a procesů v oblasti zavádění standardů kvality. Následně budou zpracovány rozvojové plány jednotlivých sociálních služeb se zohledněním skutečných potřeb v regionech kraje.

Při zavádění standardů kvality a zpracování plánů rozvoje je kladen důraz na aplikaci dobré praxe a podporu přístupu zaměřeného na člověka. Cílem rozvojových plánů organizací je změnit strukturu poskytovaných služeb podle skutečných potřeb a schopností jejich klientů a podle potřebnosti v regionu.

Harmonogram aktivit projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ (realizace v období od dubna 2014 do února 2015). Termín ukončení projektu nejpozději 31. března 2015.

duben – září 2014 – audit kvality poskytování sociálních služeb

červenec – listopad 2014 – konzultace ke standardům kvality

září 2014 – únor 2015 – konzultace ke zpracování rozvojových plánů a zpracování rozvojových plánů

Aktuální doporučení k rozvoji poskytovaných sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem

Doporučení u sociálních služeb zabezpečovaných Ústeckým krajem

V závěrech a doporučeních materiálu Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje – situační přehled jsou u jednotlivých zařízení uvedena konkrétní doporučení jak pro oblast sociálních služeb (jakou službu nadále poskytovat a jaké cílové skupině), tak i konkrétní doporučení pro stavebně technickou oblast.

Realizace doporučení

a) Oblast sociálních služeb

Je nutné nadále pokračovat se schváleným postupem orgánů kraje při změně zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb v souladu s principem subsidiarity. Princip bude i nadále uplatňován v rámci sociální politiky kraje, kdy řešením sociálního problému a prvním poskytovatelem sociálních služeb je město nebo obec. Funkci garanta sociálních služeb plní kraj v případě, že není v silách města či obce danou situaci řešit.

V souladu s tímto principem nadále nebude kraj rozšiřovat své zřizovatelské funkce o další zařízení sociálních služeb pro seniory. Terénní a ambulantní služby s cílovou skupinou osob s mentálním a kombinovaným postižením bude zřizovat převážně v návaznosti spojené s procesem transformace pobytových sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem.

Postupné dokončení transformačního procesu Ústavu sociální péče Lobendava, p.o., probíhá dle změny transformačního plánu schváleného usnesením RÚK č. 177/65R/2014 ze dne 15. 10. 2014.

Poskytovat sociální služby v jednotlivých zařízeních uvedených v závěrech a doporučeních – viz. materiál Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (situační přehled).

Dokončit proces opuštění památkově chráněných objektů v zařízení Domov na Zámku Liběšice a započít práce na přípravě opuštění památkově chráněných objektů v zařízení Domov důchodců Milešov. Výstavba, popřípadě rekonstrukce „Nové Libochovice“ jako náhrada za Domov důchodců Milešov spolu s navýšením kapacity na cca 100 klientů sociální služby domovy se zvláštním režimem.

Vzhledem k původnímu stavebnímu záměru objektu (ubytovna pro lékaře a zdravotnický personál Městské nemocnice Litoměřice) a tedy k dispozičnímu řešení objektu zařízení Domova U Trati Litoměřice a celkové náročnosti případné rekonstrukce zahájit činnosti související s převedením do majetku Města Litoměřice (či jiného poskytovatele sociálních služeb) za účelem vzniku penzionu s pečovatelskou službou i vzhledem k stávající skupině klientů.

b) Oblast stavebně technická

Investiční akce s nárokem na rozpočet kraje se nutno nadále realizovat v souladu se závěry a doporučeními uvedenými v materiálu Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje – situační přehled.

V této oblasti bylo již započato s realizací úspor zaměřených na co nejehospodárnější provoz všech vybraných zařízení sociálních služeb, které chce kraj nadále provozovat,

zvláště pak v oblasti energetických úspor či dalších provozních úspor. Mezi zahájené či realizované akce patří:

- DOZP Ústí nad Labem – Severní Terasa „Zateplení objektu a odstranění Boletických panelů“
- DpS Šluknov a Krásná Lípa „DpS Krásná lípa – změna vytápění areálu“
- DSS Kadaň a Mašťov „DpS Mašťov – rekonstrukce koupelen, WC a vnitřních rozvodů“
- DSS Meziboří „Oprava ležatých rozvodů a zónové regulace a výměna otopných těles v ul. Javorová“
- CSP Litoměřice „DSP Chotěšov – revitalizace objektu“ (v souvislosti s touto akcí dojde i k zateplení budovy).

Nadále bude vyhodnocována nákladovost jednotlivých zařízení v oblasti energetické náročnosti budov. Následně připravované investiční akce budou zaměřeny na úpravu stavebně technických podmínek, které povedou ke snížení energetické náročnosti a jejímž výsledkem bude snížení provozních nákladů spojených se snížením ekologické zátěže.

Doporučení k evaluaci systému sociálních služeb zabezpečovaných Ústeckým krajem

Nadále sledovat proces nakládání s finančními prostředky veřejných rozpočtů příspěvkovými organizacemi zřizovanými Ústeckým krajem v oblasti sociální a napomáhat hospodárnosti při jejich čerpání, a to prostřednictvím zřizovatelských kompetencí.

U ostatních poskytovatelů sociálních služeb v rámci programu se nadále zabývat tzv. „cenou služeb“ prostřednictvím poskytování dotací v rámci „Podpory sociálních služeb v Ústeckém kraji“.

Doporučení k zavádění standardů kvality v sociálních službách

V rámci projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ zajistit dokončení odborné podpory příspěvkovým organizacím Ústeckého kraje v sociální oblasti při aplikaci standardů kvality poskytování sociálních služeb a při naplňování rozvojových plánů organizací. Po ukončení nadále naplňovat strukturu poskytovaných služeb podle skutečných potřeb a schopností jejich klientů v souladu se standardy kvality při poskytování sociálních služeb.

Doporučení k možnostem rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem

Usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 84/12Z/2013 bylo Mgr. Martinu Klikovi, členu Rady Ústeckého kraje, uloženo sledovat vývoj sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a informovat Zastupitelstvo Ústeckého kraje o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem s termínem plnění do 31. 12. 2014.

Byl zpravován materiál SOCIÁLNÍ SLUŽBY zabezpečované příspěvkovými organizacemi ÚSTECKÉHO KRAJE (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014) – tato zpráva.

Informaci o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014 je doporučeno použít jako výchozí materiál k dalším krokům kraje v oblasti poskytování sociálních služeb (rozvoj sociálních služeb, evaluace, zavádění standardů).

Materiál Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (situační přehled) se doporučuje nadále použít jako podklad pro realizaci investičních záměrů v oblasti pobytových zařízení zřizovaných Ústeckým krajem a realizaci záměrů dalšího poskytování sociálních služeb v příspěvkových organizacích zřizovaných krajem v oblasti sociální.

**PŘÍLOHA Č. 1 - Náklady na klienta dle druhu poskytované soc. služby za rok 2013
(v tis. Kč)**

	SocPor	PB	DS	TS	DOZP	DpS	DZR	CHB	STD
Název organizace/název zařízení	§37	§43	§46	§47	§48	§49	§50	§51	§67
DPS Šluknov-Kr.Lípa									
Domov pro seniory Šluknov						352,8	335,8		
Domov pro seniory Krásná Lípa						334,8	345,8		
DOZP Brtníky					402,8			341,0	
Domov Severka Jiříkov					320,4		320,4		
ÚSP Lobendava					446,0			199,0	
DOZP Oleška - Kamenice									
DOZP Stará Oleška					326,8				
DOZP Česká Kamenice					309,2				
DSS Kadaň a Maššov									
DpOZP Kadaň					435,9				
DpS a DpOZP Maššov					389,1	389,1	436,9		
ÚSP Snědovice					445,6				
CSP Litoměřice									
DD Čížkovice						309,1	309,1		
DD Milešov						308,1	307,1		
DD Libochovice						220,3			
DUT Litoměřice						165,6			
DNZ Liběšice					377,9				
DNS Čížkovice					362,9				
DSP Chotěšov					261,2				
DNP Křešice					313,1				
DSP Skalice					379,9			369,0	
CHB Litoměřice									
MPP Litoměřice, Louny									
DBZ Tuchořice					384,4				
DSS Meziboří					336,6	336,6			
DSS Litvínov									
DOZP				293,9	381,6				
DpS						305,7	266,2		
PDSS Dubí - Teplice									
DD Dubí						287,7	212,8		
DD Teplice									
DSS Háj a Nová Ves									
DSS Háj u Duchcova				160,9	413,8			380,0	
DOZP Nová Ves v Horách (dříve p.o.)									
DOZP Ústí nad Labem									
DOZP Severní Terasa			178,0	278,9	319,7			259,0	
DOZP Všebořice				356,6	388,5			252,0	
DOZP Trmice		77,0			406,4				
DOZP Hlíňany					336,7				
DS Úsměv			176,0						27,0